

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: B.T.N., narozený dne ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, t. č. bytem ...,
zastoupeného: Mgr. Petr Václavek, advokát, se sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 22.8.2018 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13.7.2018 č.j. OAM-28/ZA-ZA11-HA10-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou rozsáhlou žalobou ze dne 22.8.2018 se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 13.7.2018 č.j. OAM-28/ZA-ZA11-HA10-2018, které mu

bylo doručeno dne 14.8.2018 a jímž mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen **zákon o azylu**).

2. Žalobce nejprve obecně namítal, že správní orgán nedostál své povinnosti vyplývající ze zásady materiální pravdy, když nedostatečně zjistil skutkový stav věci a dále žalobce kladl důraz na nesprávné posouzení § 12, humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany.

Pokud jde konkrétně o (ne)udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, žalobce uvedl, že má odůvodněný strach z pronásledování. Ve vztahu k udělení azylu dle § 12 písm. a) a b) připomněl, že ohledně břemena důkazního je v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) ve vztahu k udělení azylu zapotřebí tzv. přiměřené pravděpodobnosti a odkázal na rozsudek NSS ze dne 26.3.2008, sp. zn. 2 Azs 71/2006. Dále zdůraznil oprávněnou obavu z vážné újmy ze strany státních orgánů Vietnamské socialistické republiky (dále jen **Vietnam**), kdy zcela reálně hrozí, že za svou kritiku vietnamského režimu uveřejňovanou prostřednictvím sociálních sítí bude vystaven perzekuci.

Rovněž namítal, že správní orgán nesprávně interpretoval § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, když tvrdí, že trestná činnost, pro kterou byl žalobce na území České republiky (dále jen **ČR**) v minulosti odsouzen, naplňuje znaky „vážného zločinu“ dle tohoto ustanovení. Výklad neurčitěho právního pojmu „vážný zločin“ tak, jak je obsažen v napadeném rozhodnutí, je v souladu s judikaturou správních soudů nepřezkoumatelný a pro rozpor s § 68 odst. 3 správního řádu nezákonný. Správní orgán v podstatě pouze konstatoval, že pojem „vážný zločin“ se v trestním zákoníku nevyskytuje, a následně bez jakéhokoli bližšího zdůvodnění a osvětlení úvah, kterými se při výkladu tohoto neurčitěho právního pojmu řídil, sděluje, že „má za to“ že „vážným zločinem“ není pouze zvlášť závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 trestního zákoníku, nýbrž i takové úmyslné trestné činy, „u nichž horní hranice trestní sazby překračuje pět let, nedosahuje však deseti let, které však lze pro jejich charakter a společenskou škodlivost považovat za vážné.“ Již tuto úvahu považuje žalobce z výše uvedených důvodů za zcela nepřezkoumatelnou, neboť správní orgán zcela opomněl zdůvodnit, proč interpretoval neurčitý právní pojem „vážný zločin“ právě tímto způsobem.

Následně žalobce uvedl, že jediným trestným činem, pro který byl odsouzen na dobu delší než 5 let nepodmíněně je trestný čin podvodu, jedná se tedy o majetkovou trestnou činnost. Dle názoru žalobce toto nelze považovat za vážný zločin dle § 15a zákona o azylu a čl. 17 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU, neboť pojem „vážný zločin“ je nutno interpretovat systematicky, tedy primárně v souladu se smyslem daného ustanovení zákona o azylu a v kontextu tohoto ustanovení.

Dále žalobce namítal, že žalovaný pochybil, jestliže mu neudělil humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu, přestože si je plně vědom v zásadě nenárokového charakteru humanitárního azylu, má za to, že právě v jeho případě nastaly natolik závažné a výjimečné okolnosti, vzhledem ke kterým by neudělení humanitárního azylu bylo nehumánní. Zdůraznil, že má na území ČR manželku a dvě nezletilé děti, všichni jsou české státní příslušnosti.

Žalobce rovněž namítal, že správní orgán nesprávně interpretoval § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, když tvrdí, že trestná činnost, pro kterou byl žalobce na území ČR v minulosti odsouzen, naplňuje znaky „vážného zločinu“ dle tohoto ustanovení. Dle názoru žalobce jsou úvahy správního orgánu týkající se jeho trestné činnosti nejen nepřezkoumatelné, ale i zcela nesprávné. Činnost, pro kterou byl odsouzen, nelze

považovat za vážný zločin dle § 15a zákona o azylu a čl. 17 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU, neboť pojem „vážný zločin“ je nutno interpretovat systematicky, tedy primárně v souladu se smyslem daného ustanovení zákona o azylu a v kontextu tohoto ustanovení.

Závěrem žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, současně žádal o přiznání náhrady nákladů řízení. (*K žalobě byla připojena kopie napadeného rozhodnutí a plné moci*).

3. **Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 13.7.2018 č.j. OAM-28/ZA-ZA11-HA10-2018** bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu se neuděluje a pro existenci důvodů dle § 15a zákona o azylu nelze udělit doplňkovou ochranu. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalobce dne 9.1.2018 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodu, že na území ČR má celou rodinu. V roce 2007 byl v ČR odsouzen za drogovou trestnou činnost a po propuštění z vězení mu byla zamítnuta žádost o povolení k pobytu a následně udělen výjezdní příkaz. Ve Vietnamu má problém, protože na facebooku kritizoval zákony a prezidenta Vietnamu, proto má obavy z návratu do domovského státu.

Při pohovoru dne 12.1.2018 žalobce mimo jiné uvedl, že do ČR přicestoval v roce 1995 za svým bratrem, Vietnam navštívil naposledy v roce 1996 nebo 1997. V době, kdy pobýval ve Vietnamu, neměl žádné problémy. Na území ČR pobýval na základě povolení k trvalému pobytu od roku 1995 do roku 2005, v roce 2007 byl za drogovou trestnou činnost pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání jedenácti let. V roce 2013 byl propuštěn s podmíněčným trestem v délce trvání pěti let. Po propuštění z výkonu trestu požádal o povolení k legálnímu pobytu, ale nebylo mu vyhověno. O mezinárodní ochranu požádal, protože obdržel výjezdní příkaz z ČR. Má zde celou svou rodinu, se kterou si tu přeje zůstat, proto odmítá opustit ČR a potvrdil, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je legalizace jeho pobytu v ČR. Dále uvedl, že jeho bratr a sestra mu sdělili, že by mohl mít ve Vietnamu problémy, protože uveřejňoval na facebooku komentáře proti tamnímu režimu; pokud by se vrátil do Vietnamu, mohli by mít i oni kvůli němu problémy. Sourozenci ho z toho důvodu odrazovali od návratu do vlasti před třemi lety, následně již nehovořili, že by mohl mít nějaké problémy. Své názory žalobce na vietnamský režim uveřejňuje na facebooku od roku 2014 do současnosti. Vyjadřuje se proti komunistickému režimu a špatným zákonům. Nikdo ho z Vietnamu v této souvislosti nekontaktoval.

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace pobytu na území ČR, poněvadž v důsledku jeho vlastní trestné činnosti mu bylo zrušeno dříve udělené povolení k pobytu na území ČR. Do vlasti se odmítá vrátit, protože chce zůstat se svou rodinou v ČR. Současně vyslovil obavu z možných problémů s vietnamskými státními orgány, protože uveřejňoval na facebooku své názory proti režimu ve Vietnamu.

Dále bylo žalovanému známo, že žalobce byl rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 24.10.2007, č.j. 1 T 2/2007-5583 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 19.5.2008 č.j. 11 To 48/2008-8730 odsouzen k trestu odnětí svobody na dobu jedenácti let pro spáchání pokračujícího trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dle § 187 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku.

Správní orgán při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce z hlediska důvodů pro udělení azylu vycházel především z jeho výpovědí, informací z Cizineckého

informačního systému a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu.

Žalovaný konstatoval, že žalobce o mezinárodní ochranu formou azylu požádal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR. Hlavním důvodem podání žádosti je tedy legalizace jeho dalšího pobytu na území ČR, jelikož žalobce pozbyl povolení k legálnímu pobytu na českém území.

V průběhu správního řízení žalobce neuvedl, mimo uveřejňování svých rozdílných názorů na politiku Vietnamu na facebooku, že by byl za pobytu ve vlasti či v ČR jinak aktivní v kritice současného vietnamského režimu. Dále nelze odhlédnout od skutečnosti, že o mezinárodní ochranu nepožádal již v roce 2014, kdy začal uveřejňovat na sociálních sítích své názory na politickou situaci ve Vietnamu, ale až v době, kdy mu hrozilo správní vyhoštění z území ČR. Žalobce svou aktivitu v rámci kritiky současného vietnamského režimu ani nijak nedoložil, např. poskytnutím internetových kritik, pouze obecně sdělil, že nesouhlasí s režimem ve Vietnamu. Účelovost tvrzení žalobce o možných problémech ve vlasti pro jeho kritiku vietnamského režimu potvrzuje i skutečnost, že jak sám žalobce sdělil, mu byl bez jakýchkoliv problémů vydán zastupitelským úřadem domovského státu v Praze dne 25.9.2017 jeho nový cestovní doklad.

Žalovaný tedy nedospěl k závěru, že by žalobce byl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, a že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Ze správního řízení ani nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu § 13 zákona o azylu. Současně žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení vyšly najevo velmi závažné skutečnosti, které vedou správní orgán k jednoznačnému závěru, že žalobce spáchal vážný zločin, který je předvídan práve v ustanovení § 15a zákona o azylu pro případy, kdy nelze udělit žadateli o udělení mezinárodní ochrany doplňkovou ochranu. V případě žalobce tedy nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany, proto mu nebyla udělena.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 9.10.2018** popřel oprávněnost podané žaloby a nesouhlasil s ní, neboť neprokazuje porušení některých ustanovení správního řádu nebo zákona o azylu a současně odkázal na spisový materiál a to na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, informace o zemi původu a na vydané rozhodnutí ministerstva vnitra. Správní orgán postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu, a proto na rozdíl od právního zástupce žalobce nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné či nezákonné. Správní orgán zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, jež žalovaný považuje v daném případě za zcela dostatečné. Dále konstatoval, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany účelově z důvodu legalizace pobytu na území ČR až v době, kdy mu hrozilo správní vyhoštění. Rovněž bylo zdůrazněno, že žalobce žije na území ČR již od roku 1995, avšak žádost o udělení mezinárodní ochrany podal účelově až v roce 2018. Žalobcem uváděná kritika vietnamského režimu a prezidenta je absolutně nedoložená, účelově uvedená, aby měl možnost získat mezinárodní ochranu; jeho sourozencům se ve Vietnamu „daří dobře“, nemají tam žádné problémy, které by se daly očekávat v případě skutečné kritiky režimu žalobcem. O značné účelovosti jeho tvrzení také svědčí fakt, že žalobci byl na Velvyslanectví Vietnamu v ČR vydán v roce 2017 nový cestovní pas. Vzhledem k těmto skutečnostem je zřejmé, že žalobce nesplňuje podmínky

pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, žalovaný tedy postupoval v souladu se zákonem, když v této spojitosti vydal negativní rozhodnutí.

Dále žalovaný konstatoval, že institut azylu je institutem výjimečným a neslouží k úpravě rodinných či obdobných vazeb nebo k legalizaci pobytu na území ČR. V této spojitosti žalovaný rovněž poukázal na vydaná rozhodnutí NSS ze dne 15. 10. 2003, č.j. 3 Azs 12/2003 a ze dne 28. 4. 2011, č.j. 1 Azs 5/2011, ze dne 8. 6. 2011, č.j. 2 Azs 8/2011, kde se mimo jiné uvádí, že ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Z judikatury přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. Rozsudek ESLP ze dne 6. 2. 2001, ve věci Bensaid proti Spojenému království, stížnost č. 44599/98), nadto u žalobce udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu vůbec nepřichází v úvahu, a správní orgán ani neshledal v tomto směru opodstatněnost pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu, neboť se nejedná o žádnou mimořádnou okolnost - manželku a děti má v ČR tisíce cizinců. Jak vyplývá z obsahu napadeného rozhodnutí, žalobce byl pravomocně odsouzen pro spáchání zvlášť závažného zločinu - nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dle § 187 odst. 1, 2 písm. a), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 11 let. S ohledem na výše uvedené, charakter spáchané trestné činnosti, vysoký stupeň společenské nebezpečnosti, délku uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody žalovaný po individuálním přezkumu spáchané trestné činnosti žalobce trval na tom, že se jedná o zvlášť závažný zločin jak ve smyslu trestního práva, tak v optice azylového práva v souladu s „kvalifikační směrnici“. Toto žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětlil zcela dostatečným způsobem (č.l. 8). Konečně jelikož žádné orgány ČR neposkytují žádným orgánům Vietnamu informace o tom, kdo v ČR žádá o udělení mezinárodní ochrany, jsou i v této souvislosti obavy žalobce neopodstatněné. Dle názoru žalovaného, žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, přičemž nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

5. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 13.7.2018 i ve vyjádření žalovaného ze dne 9.10.2018 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo napadené rozhodnutí ze dne 13.7.2018 žalobci předáno dne 14.8.2018.
6. Na základě výzvy zdejšího soudu žalobce sdělil podáním ze dne 23.10.2018, že trvá na nařízení ústního jednání a současně přiložil kopii dokladu - Osvědčení o registraci potvrzující skutečnost, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty.
7. **Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou ze dne 31.10.2018** v níž uvedl, že žádost žalobce je neopodstatněná, jelikož pobývá na území ČR již několik let a až nyní se cítí být ohrožen. Vzhledem k tomu, že společenské a politické situace se ve světě mění velmi rychle a co před lety nebyl žádný problém, dnes již být může, nemůže být až tak překvapující, že po letech poklidných návštěv v domovském státě nyní nastaly problémy a to, že rodinní příslušníci žalobce žijí v domovském státě bez pronásledování, ještě nesvědčí o tom, že žalobci perzekuce nehrozí. Tedy fakt, že žalobce žije na území ČR již od roku 1995, nevypovídá vůbec nic o tom, že žalobci nyní hrozí v domovské zemi pronásledování. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až v roce 2018, protože nynější

kritika vietnamského režimu a prezidenta je způsobilá vyvolat pronásledování se zřetelem k politickému vývoji v domovském státě. Žalovaný ve svém vyjádření opět zopakoval argumentaci ze svého rozhodnutí, co se týká namítané nesprávnosti interpretace čl. 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Jak je podrobně již uvedeno v žalobě, čl. 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je výsledkem implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU. K pojmu „Vážný zločin“ v exkluzivní klauzuli se vyjádřil i NSS v rozsudku ze dne 1.2.2017 sp. zn. 6 Azs 309/2016, z něhož vyplývá, že názor žalovaného, že trestní činnost žalobce je možné podřadit pod pojem „vážný zločin“ dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je mylný, tudíž nemohl žalovaný neudělit doplňkovou ochranu podle tohoto ustanovení. Žalobce nesouhlasil ani s další argumentací žalovaného uvedenou v jeho vyjádření, přičemž v podrobnostech odkázal na obsah své žaloby.

8. **Ústního jednání konaného dne 14.2.2019** se zúčastnil zástupce žalobce a zástupce žalovaného. *Zástupce žalobce* setrval na podané žalobě a odkázal na její písemné vyhotovení ze dne 22. 8. 2018 a repliku ze dne 31. 10. 2018 a současně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, zároveň navrhl, aby soud přiznal žalobci k rukám zástupce náhradu nákladů řízení. *Zástupce žalovaného* závěrem mimo jiné shrnul, že důvody pro udělení azylu s odkazem žalobce na jeho činnost na Facebooku, nebyly žalobcem nikterak doloženy ani přesto, že mu byla správním orgánem v rámci úkonu seznámení se s podklady pro rozhodnutí dne 30. 4. 2018 dána lhůta k doložení předmětných facebookových sdílení, a to do 11. 5. 2018. S ohledem na to správní orgán nemohl než azylové důvody politického směru, neshledat. Co se týče skutečností ohledně rodiny, kterou zde žalobce má, ani to, nejsou azylově relevantní důvody, jak již bylo podrobně v odůvodnění napadeného rozhodnutí správním orgánem doloženo. Současně zástupce žalovaného uvedl, že správní orgán se na stranách 8 a 9 napadeného rozhodnutí velmi podrobně vyjádřil k pojmu „vážný zločin“, a to velmi individuálně ve směru k trestnému činu, který žalobce spáchal, závěrem proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl a náhradu nákladů řízení neuplatňoval.
9. Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
10. Podle § 12 zákona o azylu „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
11. Dle § 13 odst. 1 zákona o azylu „Rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení

rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.“

12. Podle § 14 zákona o azylu „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
13. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“
14. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu „Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“
15. Dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu „Doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu.“
16. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí z důvodů v ní uvedených. Zdejší soud po přezkoumání obsahu rozhodnutí žalovaného a správního spisu dospěl k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné, jak je zřejmé z níže uvedeného.
17. Zdejší soud v první řadě uvádí, že ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce o azyl požádal zejména z důvodu legalizace svého pobytu v ČR, protože zde má rodinu a dříve udělené povolení k pobytu na území ČR mu bylo zrušeno v důsledku jím spáchané trestné činnosti. V daném případě soud vycházel z rozhodnutí NSS ze dne 20.12.2005, č.j. 2 Azs 36/2005-48, v němž je uvedeno, že „správní orgán uděluje humanitární azyl (§ 14 zákona o azylu) v mezích svého správního uvážení; na udělení této formy azylu nemá žadatel subjektivní právo. Rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu není sice vyloučeno ze soudního přezkoumání, ale soud se rozhodnutím může zabývat jen v omezeném rozsahu, totiž z hlediska posouzení, zda v řízení nedošlo k vadám, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s.ř.s.), tedy z hlediska dodržení práva na spravedlivý proces.“ A dále soud poukazuje na rozhodnutí NSS ze dne 19.7.2004, č.j. 5 Azs 105/2004-72, které uvádí, že „ust. § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitěho právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je "případ zvláštního zřetele hodný" a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy "lze udělit humanitární azyl" představuje správní uvážení.“ Ze správního spisu vyplynulo, že žalovaný zkoumal, zda v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu, ale dospěl k závěru, že tomu tak není. Udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci žalobce, tak i stav v jeho zemi, a pokud sám z toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci.

18. Žalobce dále zejména namítal, že ze všeho, co bylo v rámci správního řízení zjištěné, jednoznačně vyplývá, že má odůvodněný strach z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu, když uveřejňoval na facebooku své názory proti režimu ve Vietnamu. K uvedenému soud konstatuje, že napadené rozhodnutí podrobně popsalo skutečnosti, plynoucí z žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a provedeného pohovoru, i seznámení žalobce s podklady, které žalovaný shromáždil za účelem posouzení situace v zemi původu. Dále se žalovaný zabýval naplněním podmínek § 12 zákona o azylu, tedy, jednak naplněním podmínek azylově relevantního pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů. Žalovaný se s touto problematikou vypořádal na str. 4-6, když skutečnosti uvedené žalobcem konfrontoval s podklady, které pocházejí z různých zdrojů, byly v době rozhodování žalovaného zcela aktuální a popisovaly národnostní, ekonomickou, politickou, bezpečnostní a sociální situaci v zemi původu. Soud je v souladu s žalovaným přesvědčen, že žalobce prakticky nesdělil nic, co by mohlo vést správní orgán k závěru, že by mohl být ve své vlasti azylově relevantně pronásledován, neboť jeho sdělení se zejménajevila jako účelová, když žalobce o mezinárodní ochranu požádal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR, jelikož pozbyl povolení k legálnímu pobytu na českém území. Žalobce v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany neuvedl, mimo uveřejňování svých rozdílných názorů na politiku Vietnamu na facebooku, že by byl za pobytu ve vlasti či v ČR jinak aktivní v kritice současného vietnamského režimu. Dále nelze odhlédnout od skutečnosti, že o mezinárodní ochranu nepožádal již v roce 2014, kdy údajně začal uveřejňovat na sociálních sítích své názory na politickou situaci ve Vietnamu, ale až v době, kdy mu hrozilo správní vyhoštění z území ČR. Žalobce svou aktivitu v rámci kritiky současného vietnamského režimu ani nijak nedoložil, např. poskytnutím internetových kritik, pouze obecně sdělil, že nesouhlasí s režimem ve Vietnamu. Účelovost tvrzení žalobce o možných problémech ve vlasti skrz jeho kritiky vietnamského režimu potvrzuje i skutečnost, že jak sám žalobce sdělil, mu byl bez jakýchkoliv problémů vydán zastupitelským úřadem domovského státu v Praze dne 25.9.2017 jeho nový cestovní doklad. Tyto skutečnosti tak zcela jistě nemohou dosáhnout intenzity, která je nutná k závěru o azylově relevantních problémech a současně nelze z výše uvedeného dovodit tzv. přiměřenou pravděpodobnost jeho pronásledování v případě návratu do domovského státu.
19. Ke skutečnosti, že má žalobce na území ČR rodinu, soud poznamenává, že žalovaný existenci žalobcových vazeb k jeho rodině nezpochybnil, ale v průběhu řízení před žalovaným však nevystaly takové skutečnosti, které by nasvědčovaly „výjimečnosti“ žalobcovy situace, ani případ vhodný zvláštního zřetele, proto soud v plném rozsahu souhlasí s odůvodněním žalovaného a označuje ho i v tomto směru za plně přezkoumatelné.
20. V posuzované věci je nesporné, že žalobce se dopustil pokračujícího trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dle § 187 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku. Ve smyslu současné terminologie českého trestního práva se jedná o zvlášť závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 trestního zákoníku. Pojmy užívané v § 15 odst. 1 zákona o azylu a § 15a odst. 1 téhož zákona je třeba vykládat jako vyjádření míry společenské škodlivosti a charakteru trestného jednání žadatele o mezinárodní ochrany směřujícímu proti chráněným objektům (veřejným zájmům). V tomto smyslu je podle názoru zdejšího soudu naprosto zřejmé a nepochybné, že žalobce se dopustil v době svého pobytu na území ČR takového trestného jednání,

ktelé lze kvalifikovat jako „zvlášť závažný zločin“ i ve smyslu ustanovení § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tím spíše pak jako „vážný zločin“.

21. K dalšímu stěžejnímu okruhu žalobních námitek byla východiskem soudu skutečnost, že „vážný zločin“ dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je neurčitý právní pojem. Správnímu orgánu tudíž svědčí správní uvážení, zda určité jednání tomuto pojmu podřadí, avšak nesmí se jednat o projev libovůle. Přezkumná role soudu je proto i v tomto případě omezena. Jako vodítko soudu posloužila argumentace obsažená v rozsudku NSS ze dne 1.2.2017 č.j. 6 Azs 309/2016-28: *„[...] závěr o tom, že se stěžovatel dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na to, že byl žadatel odsouzen za spáchání činu, který je vnitrostátním trestním právem označován za zvlášť závažný zločin. Ačkoli může být kvalifikace činu z hlediska terminologie trestního práva jedním z kritérií, ke kterým je žalovaný povinen přihlédnout (jakkoli kritériem výchozím), z hlediska požadavku souladnosti rozhodnutí o mezinárodní ochraně s kvalifikační směrnicí nemůže být jediným. V kontextu případu stěžovatele budou dalšími okolnostmi, které je třeba vzít v úvahu, povaha a závažnost činu spáchaného stěžovatelem a v souvislosti s ní výše uloženého trestu, míra účasti stěžovatele na trestné činnosti, skutečnost, že nedošlo k dokonání trestného činu (včetně příčiny, proč se tak nestalo) či skutečnost, že stěžovatel již trest odnětí svobody vykonal. Na tomto místě Nejvyšší správní soud pouze upozorňuje, že podle výše citovaného rozsudku Soudního dvora ve věci Spolková republika Německo proti B. a D. skutečnost, zda cizinec je či není aktuální hrozbou pro bezpečnost ve státě, v němž žádá o mezinárodní ochranu, není pro aplikaci vylučovací klauzule zahrnující spáchání vážného zločinu relevantní (odstavce 104 a 105 odůvodnění). Nejvyšší správní soud považuje také za potřebné postavit na jisto, že uvedená kritéria reflektují specifické okolnosti projednávaného případu a jejich účelem není stát se obecným a závazným návodem pro žalovaného, jak posuzovat případné naplnění předpokladů pro aplikaci § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu v jiných případech. Nejde ani o výčet vyčerpávající – žalovanému v dalším řízení nic nebrání identifikovat další okolnosti, ze kterých dovodí, zda se stěžovatel vážného zločinu dopustil.“*
22. Žalovaný v napadeném rozhodnutí při posuzování existence „vážného zločinu“ na straně žalobce zohlednil nejen kategorizaci jím spáchaného trestného činu jako zvlášť závažného zločinu (viz § 14 odst. 3 trestního zákoníku výše), nýbrž i to, že šlo o úmyslný trestný čin spáchaný ve značném rozsahu a za účelem materiálního prospěchu, k tomu lze poukázat i na vysokou sazbu trestu odnětí svobody, tudíž lze zcela jistě tento skutek považovat za „vážný“ zločin. Zohlednil i podstatu tohoto pokračujícího trestného činu, která spočívala v nedovolené výrobě a držení omamných a psychotropních látek a jedů, a vážnost takové drogové kriminality z globálního hlediska. Soud na podkladě těchto skutečností uzavřel, že posouzení okolností spáchaného trestného činu bylo žalovaným dostatečně individualizováno a odůvodnění jeho rozhodnutí bylo logicky konzistentní. Nelze přehlížet ani skutečnost, že k aplikaci § 15a postačuje důvodné podezření ze spáchání vážného zločinu, kdežto žalobce pro něj byl dokonce pravomocně odsouzen. Z výše citovaného rozsudku NSS č.j. 6 Azs 309/2016-28 taktéž vyplývá, že skutečnost „pouze“ jednoho odsouzení není relevantní (srov. *„skutečnost, zda cizinec je či není aktuální hrozbou pro bezpečnost ve státě, v němž žádá o mezinárodní ochranu, není pro aplikaci vylučovací klauzule zahrnující spáchání vážného zločinu relevantní“*). S ohledem na tento fakt nebyl dán důvod k dalšímu posuzování důvodnosti udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany. V podrobnostech soud plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedeného shora, s nímž se plně ztotožnil.

23. Zdejší soud dále konstatuje, že situaci, kterou si žalobce způsobil svým jednáním, nelze řešit pomocí mezinárodní ochrany – řízení o udělení azylu v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců, opačný závěr by svědčil o obcházení zákona. Jak uvedl sám žalobce, na území ČR pobývá již od roku 1995, přičemž o azyl požádal až za situace, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR, jelikož pozbyl povolení k legálnímu pobytu na českém území, v důsledku čehož mu byl udělen výjezdní příkaz. Na tuto skutečnost taktéž poukázal v napadeném rozhodnutí již žalovaný a soud se s jeho názorem zcela ztotožňuje, neboť poskytnutí azylu nelze zaměňovat s jinými formami legálního pobytu a účelově jej užívat v případě, že ostatní možnosti obnovy pobytového oprávnění jsou již vyčerpány. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky NSS ze dne 20.10.2005, sp.zn. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9.2.2016, sp.zn. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že: „ (...) o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V rozsudku NSS ze dne 13.1.2005, sp.zn. 3 Azs 119/2004 je uvedeno, že: „Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se o přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepocíťoval natolik palčivě.“ Soudu pak nezbyvá než zdůraznit, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. S ohledem na uvedené soud proto hodnotí žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako účelovou, jejímž cílem je legalizace pobytu a v tomto směru odkazuje přiměřeně i na rozsudek NSS ze dne 24.2.2005, sp.zn. 7 Azs 187/2004, který uvádí, že: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.“
24. Závěrem soud ještě uvádí, že žalobce v úvodu žaloby konstatoval, že napadá předmětné rozhodnutí na základě výroku, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a § 14b zákona o azylu neuděluje, ačkoliv napadeným rozhodnutím bylo o žádosti žalobce rozhodnuto tak, že azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu se neuděluje a pro existenci důvodů dle § 15a zákona o azylu nelze udělit doplňkovou ochranu. Soud nezjistil, že by se žalovaný dopustil shora namítaných pochybení, neboť na základě všech zjištěných skutečností nebyla shledána žádná rozhodná skutečnost, jež by v daném případě odůvodňovala udělení mezinárodní ochrany žalobci. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a soud považuje zjištěný skutkový stav za správný, řádně zdůvodněný a napadené rozhodnutí za zcela přezkoumatelné.
25. S ohledem na shora uvedené soudu nezbylo, než **žalobu zamítnout** jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. (výrok I. rozsudku).

26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, jak je ve *výroku II. rozsudku* uvedeno. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovaný nepožadoval náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 14. února 2019

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně